

HISTÒRIES DE DONES OBLIDADES. AVUI: INGILBERGA

Ingilberga, l'última abadessa de Sant Joan (Vic, 976-1046) // Abadessa

DONA PODEROSA EN UN MÓN D'HOMES, VA SER ACUSADA DE CONVERTIR LA SEVA COMUNITAT EN UN "BORDELL DE MERETRIUS DE VENUS". DARRERE D'AQUELLES CALÚMNIES HI HAVIA EL SEU GERMÀ, QUE VOLIA PRENDRE EL CONTROL DEL MONESTIR.

Ho sap tothom: pels boscos del Ripollès, quan cau el sol, es pot sentir l'esperit del comte Arnau, que galopa rabent acompanyat pels gossos que omplen l'aire de lladrucs infernals. És la condemna que pateix per haver estat un mal senyor per als seus vassalls i haver empestat amb luxúria l'antic monestir de Sant Joan de Ripoll ficant-se al llit amb l'abadessa.

Aquesta història de passió, amb epíleg lacrimogen inclòs, és pura llegenda, però el cert és que en el segle XI la presumpta vida dissoluta de les monges va ser la raó oficial per expulsar de l'Església la comunitat del que ara coneixem com a Sant Joan de les Abadesses.

Al capdavant hi havia Ingilberga, abadessa adolescent. Ingilberga era la filla extramatrimonial del comte Oliba Cabreta i l'esposa del vicari del castell de Besora. Quan la nena tenia poc més de deu anys, el pare, potser per purgar els seus pecats, va decidir donar-la a Sant Joan. Ingilberga va fer-se gran entre les parets del monestir, i el 996 va substituir l'abadessa, la seva tia Fredeburg, que acabava de morir.

Només era una adolescent, i li faltava la vocació o l'habilitat per governar: durant anys l'abadia va viure sense pena ni glòria... fins que algú va denunciar les monges per conductes immorals. El mateix comte Bernat Tallaferro, mig germà d'Ingilberga, va anar a presentar "el cas de les monges" al papa Benet VIII, i l'abat Oliba, també mig germà seu, va tenir una actitud molt tèbia davant aquest cas.

Benet VIII va demanar a Ingilberga que es presentés a Roma per defensar-se d'aquelles acusacions, però estava tot dat i beneït, i Ingilberga ho tenia tan clar que ni tan sols es va molestar a anar-hi per donar la seva versió. De manera que el 1017 va acatar la butlla papal que obligava a dissoldre la comunitat per haver convertit "la casa d'oració en un bordell de meretrius de Venus". És difícil saber del cert si aquelles dones, la majoria monges per desig dels pares, havien trencat el vot de castedat. Però és evident que al comte Bernat el va beneficiar molt, la sentència, perquè va aconseguir que el seu Papa creés un nou (i efímer) bisbat a la seva jurisdicció, Besalú, i que el seu fill en fos el primer titular. Ingilberga va morir a Vic l'any 1046. I, qui sap si per esmenar la injustícia o només per endolcir la seva imatge, la necrologia que li van dedicar la definia com una abadessa "de bon record" i "insigne en virtuts".

* * * * *

La mort del lleó europeu. *Durant el segle X, el lleó europeu, amb presència encara al Caucas, s'extingeix. De mida semblant als africans, s'havien alimentat de porcs senglars i cérvols.*

El segle de les croades. *Al segle XI se'l coneix com el de les croades. Per arrabassar Terra Santa als musulmans, els regnes europeus cristians en van organitzar nou, però només va triomfar la primera.*

* * * * *